

Täysistunto

Torstai 16.11.2023 klo 16.00—20.49

2.3. Suullinen kysymys itärajaa koskevien somekampanjoiden vastatoimista (Peter Östman kd)

Suullinen kysymys SKT 58/2023 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Östman.

Keskustelu

16.28 **Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Sekä Rajavartiolaitos että hallitus ansaitsevat kyllä kiitoksen nopeasta reagoinnista. On hyvä, että tänään tehdyn päätöksen sisältöä ja laajuutta arvioidaan säännöllisesti tilanteen kehittymisen perusteella. Rajavartiolaitoksen toiminnan jatkuva kehittäminenhan perustuu hallitusohjelmaan ja selontekoihin ja lisäksi Rajavartiolaitoksen strategiaan. Näin on yhdessä sovittu.

Selvää on, että käsillä oleva tilanne on Venäjän suunnalta käynnistetty hybridioperaatio, joka masinoi arabiankielisiä turvapaikanhakijoita Suomeen. TikTokissa on levitetty videoita, joissa jaetaan häpeilemättömästi vinkkejä itärajan ylittämiseksi ja jaetaan tietoja rajatilanteesta. Kysynkin asianomaiselta ministeriltä: mihin vastatoimiin on ryhdytty tai ryhdytään some-kampanjoiden suhteen? Ja toisena kysymyksenä: onko maastorajoilla havaittu liikehdintää?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Rantanen.

16.29 **Sisäministeri Mari Rantanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustajalle erinomaisesta kysymyksestä. Aivan kuten kuvaatte, näin on todella ollut. Sosiaalinen media toimii hyvin nopeasti, ja siellä tällaista vinkkiä levitetään, kuinka Suomeen tullaan, ja mitä kautta kannattaa tulla.

Sen lisäksi, että me teemme näitä toimia rajavartiolaitos perusteella hallituksessa, tähän liittyy luonnollisesti viestintä, ja se viesti on selvä: Älkää tulko tänne. Suomen rajat menevät kiinni. Tämä some-kampanja on itse asiassa käynnistymässä juurikin, ja sitä laitetaan monikielisesti eteenpäin. Että siinä mielessä olemme huomioineet myöskin tämän puolen ja teemme vastakampanjan tähän kyseiseen asiaan. [Juho Eerola: Hienoa! Hieno juttu! — Perussuomalaisten ryhmästä: Sekin asia on hoidossa!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Linnell.

16.30 **Jarno Linnell kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitos vielä hallitukselle jämeristä toimista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2023 vp

Kun täällä puhutaan turvallisuudesta ja vielä kansallisesta turvallisuudesta, on luonnollisesti hyvä, että meillä on mahdollisimman realistinen tilannekuva. Nyt tällä hetkellä enusmerkit näyttävät siltä, että tämänkaltaiset tapahtumat, mitä nyt on koettu, ovat myös tälle salille vasta eräänlainen koetinkivi tulevaisuudelle. Ja kun me puhumme nyt erilaisista ilkeyksistä isänmaata kohtaan, perimmäisenä tarkoituksena on tuottaa epäyhtenäisyyttä, levottomuutta ja turvattomuutta. Tässä hetkessä on kyllä erittäin tärkeää — ja uskon, että kaikki siihen yhtyvät —, että tästä salista Suomen sisälle ja Suomen ulkopuolelle lähtee yhteinen viesti. [Timo Heinonen: Kuunnelkaa, demarit, nyt!]

Arvoisa pääministeri, kysyisin kuitenkin: kun olemme osa Euroopan unionia ja Natoa ja Norjalla on oma rajansa Venäjän kanssa, [Puhemies koputtaa] millaista yhteydenpitoa tässä raja-asiaassa on nyt pidetty keskeisiin kumppanimaihin?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Orpo.

16.32 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kiitos kysymyksestä. Tämä on oikeasti aivan oleellista. Me olemme osa Euroopan unionia, raja on Euroopan unionin raja. Me ollaan osa Natoa, tämä on Nato-raja. Meillä on naapureita, joihin meidän päätöksemme vaikuttavat. Tämän vuoksi me ollaan järjestelmällisesti nyt ihan tämän päivän aikana informoitu eri tasoille meidän tekemästämme päätöksestä. Itse olen informoinut kollegoita Viroon, Latviaan, Liettuaan, Ruotsiin ja Norjaan ja myöskin Euroopan unionin komission puheenjohtajan ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan. Ulkoministeri ja puolustusministeri hoitavat omia kanaviaan, ja tieto menee. Tämä yhteinen tilannekuva myöskin Eurooppaan ja meidän naapureille on aivan kaikki kaikessa. On nimittäin täysin mahdollista esimerkiksi, että kun me suljemme meidän raja-asemia, se näkyykin sitten Viron tai Norjan raja-asemilla. Siksi meidän täytyy tehdä hyvää yhteistyötä, ja voi sanoa, että yhteistyön lähtökohdat aikaisemmin tehdyllä työllä ja nyt tämän hallituksen tekemällä työllä ovat kyllä kunnossa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kokko.

16.33 Jani Kokko sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On yksi asia, jota Venäjä kunnioittaa, ja se on voima. Siksi ehkä nyt tässä tilanteessa voimaa on osoitettava, ja täytyy kiittää hallitusta, että te ja viranomaiset olette toimineet päättäväisesti tämän rajatilanteen hallitsemiseksi ja luottamuksen herättämiseksi suomalaisissa. Kuitenkin olemme nähneet muun muassa Puolassa Valko-Venäjän vastaisella rajalla, miten siellä on järjestelmällisesti käytetty turvapaikanhakijoita tietynlaisena puskurina ja epävakauden luomisessa nimenomaan sinne rajavyöhykkeelle. Ja tähän jo vähän sisäministeri Rantanenkin viittasi haastattelussaan, että mitäpä sitten, kun talvi on tulossa, jos sinne rajavyöhykkeelle jää näitä paperittomia ihmisiä jumiin. Onko hallituksella suunnitelmaa, mikä on sitten se toimintamalli, jotta rajaturvallisuus pystytään ylläpitämään, vakaus säilyttämään mutta myös perusoikeuksista pitämään kiinni?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Rantanen.

16.34 Sisäministeri Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt näillä toimilla on tarkoitus aiheuttaa se, että ei tulla sinne rajavyöhykkeelle, että tämä koko il-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2023 vp

miö loppuu ja että toimijat, jotka tätä mahdollistavat ja jopa mainostavat, lopettavat sen. Se on tämä meidän selkeä viestimme ja tavoitteemme. Ainakin tällä profiililla, josta nyt puhutaan, he eivät ole välttämättä ilman papereita, vaan heillä on laillinen oleskeluoikeus naapuriin, jolloinkin he voivat kyllä kääntää kelkkansa toiseenkin suuntaan [Perussuomalaisten ryhmästä: Tai pyörän!] ja auttaa myös itse itseänsä siinä. Toisaalta on niinkin, että jos on laillinen oikeus olla Venäjällä, niin silloin myös Venäjällä on vastuu tässä näistä ihmisistä. Kyllä me lähdemme siitä, että meidän linjamme on selkeä: toimmme ovat voimakkaat niin, että sinne rajavähytykelle ei ihmisiä ajeta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ohisalo.

16.35 Maria Ohisalo vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Rajaturvallisuudesta huolehtiminen on äärimmäisen tärkeää, ja on välttämätöntä, että hallitus on nyt ryhtynyt toimiin tilanteen edellyttämällä tavalla sen luottamuksellisen tiedon perusteella, mitä te olette saaneet. Samalla kun rajaturvallisuudesta huolehditaan, on huolehdittava myös niistä arvoista, joita Suomenkin rajoilla vartioidaan. Asia on juuri niin kuten edustaja Kyllönen täällä sanoi, että tosiasiallinen oikeus hakea turvapaikkaa on turvattava. Kansainvälisen oikeuden mukaiset palautuskielto ja joukkokarkotusten kielto ovat ehdottomia.

Viime kaudella todellakin teimme paljon lainsäädäntötyötä yhdessä niin rajaturvallisuuden kuin laajasti hybridivaikuttamisen keinovalikoimaan varautumiseksi, ja hyvä näin, koska nyt Suomella on työkaluja paitsi tähän välineellistettyyn ihmisten hyväksikäyttöön myös muuhun hybridivaikuttamiseen. [Ben Zyskowicz: Työkaluja, joita vihreät vastusti!] Hybridivaikuttamisen muita muotojahan voivat olla laajalla kirjolla erilaiset informaatio-, poliittiset, taloudelliset tai jopa sotilaalliset toimet. Kysynkin pääministeri Orpolta: [Puhemies koputtaa] miten hallitus on varautunut Venäjän Suomeen kohdistamaan erityyppiseen hybridivaikuttamiseen?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Orpo.

16.36 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysyjällä on varmasti hyvää kokemusta edellisen hallituksen työskentelystä ja, niin kuin meillä kaikilla, näkemystä siitä, että Suomi on edelleenkin varautumisen suhteen yksi maailman parhaita maita. Meillä on kokonaisvarautumisen ja kokonaisturvallisuuden malli, missä koko yhteiskunta on valjastettu tekemään yhteistyötä, varautumaan erilaisiin uhkiin. Nyt varsinkin viimeisten vuosien aikana ja viimeisen parin vuoden aikana, minkä ajan Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on kestänyt, nämä kaikki asiat on käyty vielä moneen kertaan läpi. On sitten kyse kriittisestä infrastruktuurista, rajaturvallisuudesta tai huoltovarmuudesta ja niin edelleen, niin kaikki on käyty läpi, ja sitä työtä ei lopeteta vaan sitä tehdään koko ajan. Koko ajan käydään läpi, mitä mahdollisia uusia skenaarioita voisi olla, joilla voitaisiin yrittää horjuttaa Suomea ja vahingoittaa suomalaista yhteiskuntaa. Siinä suhteessa olen luotavainen, mutta aina on niin, että kaikkeen ei voida varautua. Kaikkeen ei voi varautua, ja siksi meidän yhtenäisyys näissä asioissa on aivan kaikki kaikessa. Se viesti, mikä tänään täältä lähtee, on ollut erinomainen: Kaikki tukee sitä, mitä olemme tänään päättäneet. Me seisomme kaikki sen takana ja me kerromme, että me olemme tässä vakaasti sitä mieltä, että Suomi ei taivu, Suomea ei horjuteta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2023 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Tähän aihepiiriin viimeinen kysymys, edustaja Lindtman.

16.38 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinä, mitä nyt näemme, että Venäjä tekee, kyse on selvästi pyrkimyksestä painostaa Suomea ja vaikuttaa, ja tällaisessa tilanteessa on tärkeää, että reagointi on riittävän päättäväistä, nopeaa. Ei saa antaa kuvaa, että se on heikkoa. Se on paitsi Suomen turvallisuuden kannalta olennaista, niin se on myös näiden ihmisten, joita pyritään tässä välineellisesti käyttämään hyödyksi Suomen painostamiseen, kannalta olennaista, että tämä saadaan nopeasti katki, ettei tule yhä useampia ihmisiä, joita ryhdytään käyttämään tällaisen vaikuttamisen välineenä. Ja sen vuoksi näille hallituksen päätöksille, joita on tänään tehty, täysi tuki. Ne osoittavat ja lähettävät Suomesta selkeän viestin, että Suomi reagoi päättäväisesti ja nopeasti tähän tilanteeseen. [Kokoomuksen ryhmästä: Hyvä! Juuri näin! — Juho Eerola: Jatka tällä linjalla!]

Arvoisa puhemies! On tärkeää, että työkalut ovat kunnossa. Tässä on käynyt ilmi, että viime eduskuntakaudella tämän salin yksimielisesti hyväksymä laki [Ben Zyskowicz: Paitsi vihreät ja vassarit! — Välihuutoja vasemmalta] on nyt käytettävissä. Toiseksi ovat nämä Rajavartion resurssit, joista kyllä pistin merkille pääministerin kommentin siitä, että ne turvataan. [Puhemies koputtaa] Se on erinomaista. Ja kolmanneksi on tärkeätä, että myös EU-kumppaneiden kanssa on kuuma linja ja myös EU:ssa löydetään tarvittaessa tilanteet auttaa toinen toisiaan. Nämä ennaltaehkäisevät kaikenlaisia pyrkimyksiä yrittää painostaa [Puhemies koputtaa] Suomea. — Eikö niin? [Naurua]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Orpo.

16.39 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näin on. [Naurua]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: No niin, tämä kysymys on tällä erää loppuun käsitelty mutta varmasti saattaa vielä jatkua myöhemmin.

Kysymyksen käsittely päättyi.